

SvD

SCEN - TEATER

Mathissen

Text: Harold Pinter.

Tantoteatern

Övers: Åke Englund & Östen Rudal. Regi: Rikard Johansson. Scenografi: Mattias Larsson. Medv: Nicholas Olsson, Tommy Andersson

FOTO: MARTIN SKOOG

Yrkesmördarna Gus och Ben spelas av Tommy Andersson och Nicholas Olsson i Tantoteaterns uppsättning av Harold Pinters Mathissen.

Laddat spel i tunneln under Tanto

Publicerad: 19 augusti 2009, 10.35. Senast ändrad: 19 augusti 2009, 10.41

Människan kan utan betänkligheter utföra bestialiska handlingar – bara man har rutiner för det, strikta regler och någon som ger order. Historien har om och om gett bevis för just det – särskilt händelserna under andra världskriget vilka ligger som en svart grund för nästan samtliga pjäser av Harold Pinter. Ett ofattbart trauma omvandlat till en delvis abstrakt, symbolisk absurdism som blandar våld och komedi.

Nicholas Olsson har hittat en tunnel. Den ligger under Tanto och leder till Södersjukhuset, bland annat skapad för krigstider. Här spelar nya Tantoteatern den tidiga Pinterpjäsen Mathissen som är en moralitet på ovan nämnda tema men som formmässigt också liknar I väntan på Godot av Beckett.

Här lattjar två ångestridna män på scenen medan de väntar på order från en obekant man, kallad Wilson. Till skillnad från Godot, som är en metafor för en Gud som övergivit människan, kan Wilson ses som en symbol för en gudom som andra använder för att tvinga människor att utföra brott. Hur många dödas inte dagligen av motiv dolda under religiös förklädnad?

Tunneln är mörk, förstås. Rälsen hal och rostig. Skräp, ölburkar och klotter. Ingen har städat upp – miljön är nästan dokumentär. Det droppar rejält från tunneltaket och känslan är klaustrofobisk. Perfekt för Pinter. Här väntar, redan när publiken kliver in, yrkesmördarna Gus och Ben på sitt okända offer medan de tjafsar med varandra och mäter sin styrka.

Den mystiska källaren är möjligen en gammal restaurang och genom mathissen får duon plötsligt en mängd beställningar på rätter, från biff till böngroddar. Kraven som Wilson/Gud ställer på sina undersåtar/skapelser är verkligen osannolika.

Regissören Rikard Johansson väljer en återhållen spelstil som lutar sig mer mot parodisk gangsterfilm än slapstick – vilket också är ett möjligt val. Nicholas Olsson är stenhård som Ben medan Tommy Andersson gör Gus mer spontan, och han far uppenbarligen illa av allt det blod som paret fått att skvätta genom åren.

Gus bryter också mot reglerna med all den mat han har med sig och det naivt uppstudsiga sätt på vilket han ifrågasätter Ben och därmed en hierarkisk ordning. Han skissar, utan att veta det, på ett non-serviam, en vägran att tjäna. Slutscenen är därför olustigt logisk.

Paret på scenen är inga Vladimir och Estragon, inga Beckettfigurer, utan helt enkelt Kain och Abel. Pinter skriver om brodermord och mekanismerna bakom dem.

Uppsättningen är väl värd sina 70 minuter tunnelfukt och kyla, särskilt för den som fascineras av Pinters språk: en blandning av betydelseladdat nonsens och en replikföring som är som ett ställningskrig.

Tantoteatern bjuder på en utflykt till stängda rum. Till den mörka tunneln och till svarta sidor av mänskliga strukturer. Iscensättningen är tillbakahållet välspelad, miljön är suggestiv och laddad. Hela situationen, den att snubbla på denna hala men raka räls mot mörkret, är en välfunnen metafor för den pinterska idévärlden.

LARS RING
08-13 56 09
lars.ring@svd.se
Fler artiklar

